

VRAGEN EN ANTWOORDEN (Q&A) INZAKE HET NIEUWE PENSIOENSTELSEL Versie 3 februari 2025

GELDEN DE NIEUWE REGELS OOK VOOR MIJ?

Alle deelnemers van Pensioenfondsen Detailhandel gaan over naar het nieuwe pensioen, dus ook gepensioneerden.

WAT IS EEN TRANSITIEPLAN?

Een transitieplan is een document dat beschrijft hoe de pensioenregeling wordt aangepast aan de nieuwe regels van de Wet toekomst pensioenen. Het plan bevat alle keuzes, overwegingen en berekeningen die nodig zijn voor de overgang naar de nieuwe pensioenregeling. De afspraken hierover zijn gemaakt door vertegenwoordigers van werkgevers- en werknemersorganisaties (sociale partners; in de detailhandel betreft dat de PPD – zie verderop).

Voor belangstellenden volgt hier de link naar het volledige transitieplan:

<https://pensioenfondsdetailhandel.nl/content/publications/Transitieplan.pdf>

DOELSTELLINGEN VAN DE NIEUWE PENSIOENREGELING

- Eenvoudige opzet van de pensioenregeling.
- Zo laag mogelijke uitvoeringskosten.
- Stabiele pensioenuitkering, voorkomen van verlaging van pensioenuitkeringen.
- Een solidariteitsreserve zorgt voor stabiliteit en evenwichtigheid, maar blijft zo klein mogelijk om voldoende ruimte te bieden voor de groei van uw pensioenkapitaal (ook wel pensioenvermogen genoemd; de begrippen worden door elkaar gebruikt).
- Collectief delen van risico's op overlijden (nabestaandenpensioen).

Opmerking van de VGD: een koopkrachtig pensioen staat niet expliciet als doelstelling geformuleerd en dat betreuren wij.

SOORT REGELING

De nieuwe pensioenregeling, die in principe 1 januari 2026 zal ingaan, is een 'solidaire premiereregeling'. Van de beleggingsopbrengsten gaat daarom een klein deel naar de solidariteitsreserve. In de nieuwe pensioenregeling spreken we niet meer over indexaties maar over het toerekenen van beleggingsopbrengsten. Bij positieve beleggingsopbrengsten kan uw pensioenuitkering omhoog gaan, bij negatieve beleggingsopbrengsten wordt eerst gekeken of er voldoende in solidariteitsreserve is voordat de pensioenuitkering verlaagd wordt. De verhoging of verlaging wordt in één keer in de pensioenuitkering verwerkt. De procentuele verhoging of verlaging is voor alle gepensioneerden hetzelfde.

EVEN EEN STAP TERUG: HOORRECHT, WAT WAS DAT OOK ALWEER?

Als (extra) waarborg voorziet de Wet toekomst pensioenen in een hoorrecht voor representatieve verenigingen van pensioengerechtigden en/of gewezen deelnemers op het transitieplan. Sociale partners dienen hiervoor tijdig de gelegenheid te bieden zodat de inbreng nog van invloed kan zijn op de keuzes. Sociale partners koppelen terug hoe zij de inbreng hebben gewogen en meegenomen in hun besluitvorming.

De functie van het hoorrecht is tweeledig: enerzijds dient het als informatievoorziening richting belanghebbenden in een vroeg stadium van de transitie en anderzijds dwingt het sociale partners ertoe de belangen van belanghebbenden zichtbaar mee te wegen in het transitieplan.

Dus als er in de media wordt geschreven dat gepensioneerden geen invloed hebben op de stelselwijziging, dan kan dat betekenen dat:

- individuele gepensioneerden geen invloed hebben (dat klopt);
- sommige fondsen het hoorrecht niet serieus nemen (dat kan);
- het hoorrecht niet meer is dan horen (dat klopt: het gaat om 'horen', het is geen adviesrecht).

SOCIALE PARTNERS, WIE ZIJN DAT?

Als het over pensioen gaat, overleggen sociale partners (werkgevers en vakbonden) in de detailhandel met elkaar onder de titel Pensioen Platform Detailhandel. Afgekort PPD.

HEEFT DE VGD GEBRUIK GEMAAKT VAN HET HOORRECHT?

Jazeker! De VGD heeft zich in april 2023 bij het Pensioen Platform Detailhandel (PPD) gemeld, en daarbij ook haar visie en uitgangspunten in de vorm van een zogeheten 'position paper' overhandigd. Vervolgens heeft meerdere keren contact tussen PPD en VGD plaatsgevonden.

Uiteindelijk heeft het PPD haar transitieplan op 16 mei 2024 aan de VGD aangeboden. Daarover is nog de nodige correspondentie gevoerd. Waar het gaat om de nieuwe pensioenregeling heeft de VGD als kritiekpunt meegegeven dat er geen ambitie in de regeling is geformuleerd ten aanzien van de koopkracht (een belangrijk uitgangspunt van de wet wordt dus niet opgenomen in de regeling).

Met betrekking tot het transitieplan vraagt de VGD zich af waarom er 4% nodig is voor de (op zich begrijpelijke) compensatieregeling. De VGD denkt dat 4% te hoog is. Een lager percentage zou kunnen volstaan en dat zou beter zijn voor de gepensioneerden, want die betalen in feite mee aan die 4%.

Tenslotte: teleurgesteld is de VGD over het feit dat in het transitieplan bij de verdeling van het vermogen op transitiedatum geen ruimte is gemaakt voor het inhalen van gemiste indexaties in de afgelopen jaren (dat geldt uiteraard voor zowel actieven als gepensioneerden en slapers).

Bij onze pensioenregeling is er dus sprake geweest van invulling van het hoorrecht. Onze kritiekpunten hebben echter niet geleid tot een wijziging van het transitieplan.

Voor het uitgebreide verhaal verwijzen wij naar de OutFit van september 2024 (ook digitaal nog na te lezen via de website van de VGD).

NOG MEER PLANNEN NAAST HET TRANSITIEPLAN?

Ja. Het transitieplan van de PPD is inmiddels aan het bestuur van het Pensioenfonds Detailhandel verstrekt. Het is aan het bestuur van het Fonds om (na aanvaarding van deze opdracht) een implementatieplan en communicatieplan op te stellen. Over dat implementatieplan dient advies te worden gevraagd aan het Verantwoordingsorgaan van het Fonds. Dat is een zogeheten verzwaard adviesrecht. Het mag dus niet zomaar terzijde worden geschoven. Vier leden van het bestuur hebben zitting in het Verantwoordingsorgaan. Voordat er tot uitvoering van deze laatste plannen wordt overgegaan, moeten ook de toezichthouders (De Nederlandse Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM)) hun oordeel vellen. Een hele operatie dus!

HOEZO VERVALT DE INDEXATIE?

Het is even wennen: er bestaat straks geen indexatie meer, in die zin dat indexatie het compenseren van de inflatie is. Verhogingen zijn straks niet gekoppeld aan inflatie, maar aan beleggingsopbrengsten. De beleggingsopbrengsten worden overigens voornamelijk gehaald uit beleggingen met enig risico.

Opmerking van de VGD: er zal geen sprake zijn van inhaalindexaties als gevolg van indexaties die achterliepen op de inflatie en dat betreuren wij.

WAT GEBEURT ER MET MIJN PENSOEN?

Op het moment dat de nieuwe pensioenregeling ingaat, is de hoogte van de dekkingsgraad belangrijk. Uitgangspunt is dat alle pensioenen in de nieuwe pensioenregeling minstens gelijk zijn aan die van voor het moment van de overgang naar de nieuwe pensioenregeling. Bij een dekkingsgraad tussen 103% en 112% blijven alle pensioenuitkeringen gelijk.

Is de dekkingsgraad op het moment van de overgang naar de nieuwe pensioenregeling hoger dan 112%? Dan wordt het extra vermogen verdeeld over de pensioenkapitalen van alle deelnemers en gaan de pensioenuitkeringen direct omhoog.

Is de dekkingsgraad op dat moment lager dan 112%? Dan kan de compensatie niet volledig worden betaald en de solidariteitsreserve niet helemaal worden gevuld. In het transitieplan is aangegeven welke regels per dekkingsgraadniveau hiervoor worden gehanteerd.

Goed om te weten: het tot 1 januari 2026 opgebouwde partnerpensioen (dus voor de ingang van de nieuwe pensioenregeling) blijft staan.

MAG IK STRAKS ZELF BEPALEN HOE ER WORDT BELEGD?

Nee, u bepaalt in het solidaire stelsel niet hoe er wordt belegd, dat gebeurt collectief.

EN ALS JE DE TRANSITIE VOOR GEPENSIONEERDEN NOU HEEL KORT WILT SAMENVATTEN?

Veel blijft hetzelfde, bijvoorbeeld dat u pensioen krijgt zolang u leeft. Wel kunt u straks zien hoeveel pensioenkapitaal u heeft en hoe dit bedrag zich ontwikkelt.

Het prettige nieuws is dat de buffers die in het huidige stelsel moeten worden aangehouden komen te vervallen. Er komt wel een solidariteitsreserve maar die is veel lager. Dat betekent dat, als de dekkingsgraad hoger is dan 112%, er geld vrijvalt waarmee de pensioenen kunnen worden verhoogd.

Op termijn is de kans reëel dat er schommelingen in uw pensioenkapitaal zullen ontstaan. Die zijn dan het gevolg van economische ontwikkelingen. Dat is nieuw en kan ook slecht uitpakken. Waar we altijd rekenden op een waardevast pensioen (dat overigens ook niet is waargemaakt) zouden we nu een koopkrachtig pensioen krijgen volgens de wetgever. Ook daar is geen garantie voor. Een positief punt is evenwel is dat de solidariteitsreserve ervoor zorgt dat pensioenen bijna nooit lager kunnen worden dan het jaar ervoor. De kans dat dit toch zal gebeuren is volgens de huidige berekeningen voor de eerste 10 jaar slechts enkele procenten.

SOLIDARITEITSRESERVE

Wat is nou precies die solidariteitsreserve en hoe werkt dat?

De solidariteitsreserve moet er voor zorgen dat:

1. ingegane pensioenen in principe minimaal gelijk zijn aan het voorgaande jaar;
2. uw persoonlijke 'pot' met pensioenkapitaal/pensioenvermogen nooit opraakt (het zogeheten micro langlevensrisico);
3. pensioenvermogens meestijgen (of dalen) met de levensverwachting (het zogeheten macro langlevensrisico).

In de praktijk zorgt de solidariteitsreserve er dus voor dat, ook als het tegenzit, de pensioenen niet zullen dalen.

Uiteraard zit er wel een einde aan: als de reserve lager wordt dan een bepaald niveau, dan worden de pensioenvermogens verlaagd (en dus de ingegane pensioenen voor gepensioneerden en de opgebouwde vermogens van actieve deelnemers en slapers).

Als een beroep gedaan is op de solidariteitsreserve wordt in het jaar daarna eerst de reserve weer op niveau gebracht en daarna worden de pensioenvermogens pas weer verhoogd als daar ruimte uit de beleggingsopbrengsten voor is.

De solidariteitsreserve kan andersom niet té hoog worden: in dat geval wordt het eventuele meerdere verdeeld over de pensioenvermogens.

Het is dus niet zo, dat pensioenen nooit kunnen dalen, maar de kans daarop is klein en zal zeker niet zo groot zijn als in sommige media of partijen wordt beweerd. Er is dus wat ons betreft pertinent ook geen sprake van een 'casino pensioen'!

POLITIEKE ONTWIKKELINGEN

De ene partij wil een referendum over het invaren, de ander raadt dat juist af en de volgende maakt het niet veel uit, als er maar meer aandacht komt voor een koopkrachtig pensioen!

De Koepel Gepensioneerden (waar wij bij aangesloten zijn) formuleert het als volgt:

De Koepel Gepensioneerden wil eigenlijk niet meedoen aan het nu ontstane circus over het referendum. Dat heeft allerlei bezwaren en leidt af van waar het echt om zou moeten gaan: het nakomen van de grote belofte van de nieuwe Pensioenwet, een koopkrachtiger pensioen. De voorstellen van NSC daarover onderschrijven we. Nu alle partijen zich eerder hebben uitgelaten over het belang van een koopkrachtiger pensioen hopen we achter die voorstellen wel een meerderheid te krijgen.

Hierbij de link met het hele artikel:

<https://www.koepelgepensioneerden.nl/2025/01/koepel-omarmt-voorstellen-nsc-voor-koopkrachtiger-pensioen/>

Wij steunen uiteraard elke politieke inzet voor een hogere garantie op koopkrachtig pensioen en ook steunen wij elke inzet voor een intensievere betrokkenheid van Verenigingen van gepensioneerden bij de verdere uitwerking van de plannen.

Wij volgen uiteraard de ontwikkelingen en komen met updates zodra die relevant zijn.

VRAGEN

Heeft een specifieke vraag over uw pensioen? Neem dan contact op met het Pensioenfonds:

<https://pensioenfondsdetailhandel.nl/contact/gepensioneerde>

Heeft u een vraag die bij de VGD thuishoort, mail dan naar info@v-g-d.nl

DISCLAIMER

Wij hebben diverse vragen en antwoorden in beeld gebracht als service naar de leden. Daarbij is onder meer gebruik gemaakt van de informatie die het Pensioenfonds Detailhandel heeft gepubliceerd.

Hoewel wij uiteraard ons best hebben gedaan om de juiste bronnen te vinden en de juiste antwoorden te formuleren kunt u hieraan geen rechten ontlenen. Wij aanvaarden geen aansprakelijkheid voor de inhoud van deze Q&A.

Het bestuur van de VGD.